

2022-2025

Handleplan for kræft- området

Nyd livet, københavnere
Københavns Kommunes Sundhedspolitik

Indhold

Handleplan for kræftområdet 2022-2025
Juni 2022

Københavns Kommune
Sundheds- og Omsorgsforvaltningen
Center for Sundhed og Rehabilitering
Borups Allé 41, 7. etage
2200 København N
Tlf. 3366 3366
suf@kk.dk
www.kk.dk

Fotograf
xxxx

Design
KK Design

Indledning	x
Handleplanens indhold og strategiske mål	x
Spør 1 – Livskvalitet og hverdagsliv	x
Spør 2 – Lighed i sundhed	x
Spør 3 – Sammenhæng og koordinering	x
Spør 4 – Viden og kompetencer	x

Indledning

Med sundhedspolitikken 2015-25 'Nyd livet, københavnere' sætter vi i Københavns Kommune ramme og retning for københavnernes sundhed. Københavnerne skal være blandt de borgere i verden, som har den bedste livskvalitet. Det betyder blandt andet, at den sociale ulighed i sundhed skal brydes, så alle får lige muligheder for at leve et godt og langt liv.

Mange københavnere er berørt af kræft og oplever forringet livskvalitet som følge af sygdommen. Kræft rammer hver tredje dansker og dermed de fleste familier. I dag lever over 362.000 danskere med eller efter kræft. Og antallet af kræfttilfælde er stigende. Det skyldes især, at befolkningen lever længere, og at risikoen for at få kræft stiger med alderen.

Kræft er samtidig en sygdom, som flere overlever. Og mange lever med kræft i mange år som en kronisk sygdom. Mere end halvdelen af dem, der overlever kræft, lever med senfølger efter sygdommen eller behandlingen. På trods af at overlevelsen stadig bliver bedre, så er kræft fortsat den hyppigste dødsårsag i Danmark, hvor tre ud af ti dødsfald skyldes kræft.

I et kræftforløb kan både den kræftsige og de pårørende få behov for støtte og hjælp fra sundhedsvæsenet. Både fra hospitalet, den praktiserende læge og fra kommunen. I fremtiden bliver der flere borgere med kræft, som også har andre kroniske sygdomme. Det kan gøre sygdomsforløbet

mere komplekst. Samtidig stiger uligheden i sundhed. Alt dette øger behovet for, at vores tilbud til københavnere berørt af kræft tager udgangspunkt i den enkeltes behov.

Kræft i tal i Københavns Kommune

Ca. 22.000 københavnere lever med eller efter kræft.

3.075 københavnere blev diagnosticeret med kræft i 2019.

Ca. 1.000 københavnere dør hvert år af kræft.

Ca. 180 børn i København mister årligt en mor eller en far på grund af kræft.

Antallet af københavnere med kræft steg med ca. 9 % fra 2015 til 2019.

Tendenser i samfundet

Antallet af borgere over 80 år forventes at stige med 59 % fra 2020 til 2030.

4 ud af 10 danskere har to eller flere kroniske sygdomme.

Ca. 250.000 danskere lever med fire eller flere kroniske sygdomme.

Hvad er et kræftforløb

Et kræftforløb betragtes i denne handleplan som forløbet fra diagnosen stilles til behandling, rehabilitering og lindring er afsluttet. Kræftbehandling består ofte af flere behandlinger som fx operation og kemoterapi og foregår typisk over 6-9 måneder. Rehabilitering og lindring kan med fordel ske side-løbende med behandling, da det kan bidrage til at forebygge og mindske symptomer, bivirkninger og senfølger. Er kræften uhelbredelig, lever nogle med kræft som en kronisk sygdom og kan være i behandling i årevis. For andre er fokus på at sikre en værdig død og på støtte og hjælp til de efterladte, efter den kræftsyge er gået bort.

Som en del af det nære sundhedsvæsen vil kommunerne få flere opgaver i fremtiden. Det gælder også på kræftområdet. Regeringen sætter i den nye nationale sundhedsaftale blandt andet fokus på behovet for at bekæmpe ulighed i kræft. Udviklingen betyder, at der er behov for øget kommunalt fokus på kræftområdet.

Kræftområdet går ofte foran i udviklingen af sundhedsvæsenet, og flere fokusområder og indsatser i denne handleplan er også relevante inden for andre sygdomsområder. Handleplanen kan derfor tjene som inspiration på andre sygdomsområder. Det gælder særligt i forhold til arbejdet med at øge lighed i sundhed og i forhold til lindring. Lindrende indsatser tilbydes i dag primært til borgere med kræft, men alle borgere med livstruende sygdom kan have behov for lindring.

Handleplanen har fokus på kræftområdet, men i Københavns Kommune vil vi styrke den lindrende indsats til alle københavnere med livstruende sygdom og deres pårørende.

Handleplanens indhold og strategiske mål

Med denne handleplan sætter Københavns Kommune retning og mål for Sundheds- og Omsorgsforvaltningens arbejde på kræftområdet de kommende år.

Handleplanens strategiske mål er, at københavnere med kræft og deres pårørende oplever den bedst mulige livskvalitet under hele kræftforløbet. I Københavns Kommune vil vi med handleplanen bidrage til dette mål ved at tilbyde helhedsorienterede kommunale indsatser til københavnere berørt af kræft. Indsatserne skal tage udgangspunkt i københavnernes egne ønsker, behov og ressourcer.

Målgruppen for handleplanens indsatser er alle københavnere, der har eller har haft kræft, og deres pårørende. Handleplanen har særligt fokus på at sikre støtte til sårbare og udsatte grupper, som kan have behov for særlige indsatser i forbindelse med kræftsygdom.

Handleplanens spor og principper

Denne handleplan har fire spor, som udgør de væsentligste fokusområder for Københavns Kommunes indsatser på kræftområdet i 2022-2025. De fire spor er gensidigt afhængige. Under hvert spor præsenterer vi, hvad vi i Københavns Kommune gerne vil opnå, og vi kommer med forslag til konkrete indsatser, der bidrager til dette. De fire spor er:

- Livskvalitet og hverdagsliv
- Lighed i sundhed
- Sammenhæng og koordinering
- Viden og kompetencer

Indsatserne i handleplanen tager udgangspunkt i fire grundlæggende principper, som vi i Københavns Kommune arbejder ud fra på kræftområdet:

- Vi arbejder helhedsorienteret med fokus på fysiske, psykiske, sociale og eksistentielle behov
- Vi samarbejder bredt for at sikre løsning af høj kvalitet
- Vi planlægger indsatserne sammen med borgeren ud fra den enkeltes behov
- Vi arbejder med udgangspunkt i den bedste tilgængelige viden

Input fra mange interessenter

Denne handleplan er udarbejdet på grundlag af input fra de mange forskellige interessenter på kræftområdet. Det gælder københavnere med kræft og deres pårørende, sygeplejersker, fysioterapeuter og læger fra hospitaler, ledere og medarbejdere fra kommunens trænings- og rehabiliteringscentre, plejehjem, hjemmepleje, hjemmesygepleje og midlertidige døgnophold, patientforeninger, praktiserende læger og forskere og andre videnspersoner. Det giver et stærkt fundament for det fælles videre arbejde med at udvikle og implementere indsatserne i handleplanen.

Definition rehabilitering

Vi arbejder ud fra definitionen af rehabilitering fra den ny 'Hvidbog om rehabilitering' udgivet af Rehabiliteringsforum Danmark i 2022:

Rehabilitering er målrettet personer, som oplever eller er i risiko for at opleve begrænsninger i deres fysiske, psykiske, kognitive og/eller sociale funktionsevne og dermed i hverdagslivet. Formålet med rehabilitering er at muliggøre et meningsfuldt liv med bedst mulig aktivitet og deltagelse, mestring og livskvalitet. Rehabilitering er en samarbejdsproces mellem en person, pårørende, professionelle og andre relevante parter. Rehabiliteringsindsatser er målrettede, sammenhængende og vidensbaserede med udgangspunkt i personernes perspektiver og hele livssituation.

Definition lindring

Vores tilgang til lindring bygger på definitionen af palliation fra 'Anbefalinger for den palliative indsats' udgivet af Sundhedsstyrelsen i 2017:

Den palliative indsats har til formål at fremme livskvaliteten hos patienter og familier, som står over for de problemer, der er forbundet med livstruende sygdom, ved at forebygge og lindre lidelse gennem tidlig diagnosticering og umiddelbar vurdering og behandling af smerter og andre problemer af både fysisk, psykisk, psykosocial og åndelig art.

Palliation er det sundhedsfaglige ord for lindring. Da mange forbinder ordet palliation med uhelbredelig kræftsygdom og nært forestående død, bruger vi i Københavns Kommune som udgangspunkt ordet lindring.

Figuren viser sammenhængen mellem målgruppen, sporene og handleplanens overordnede målsætning samt målsætningerne for de enkelte spor.

Handleplanen i overblik

Handleplan for kræftområdet

